**Teatar apsurda**

Prof. dr Snežana Kalinić

Broj ESPB: 3

**Struktura bodova**

Aktivnost na času: 0-30 poena

Ispitni esej (9-15 stranica): 0-70 poena

Izborni kurs *Teatar apsurda* studente upoznaje sa sadržinskim i formalnim osobenostima Beketovih, Joneskovih i Adamovljevih dramskih tekstova i podrobno analizira osnovne karakteristike teatra apsurda. Ukazuje na sličnosti i razlike između pisaca koji se smatraju njegovim tipičnim predstavnicima i razmatra koliko se antidramski diskursi teatra apsurda razlikuju od prethodnih i potonjih pozorišnih obrazaca. Teorijska nastava analizira kako je teatar apsurda odbacivanjem realističke iluzije i psiholoških i kauzalnih zakonitosti narušio konvencije dramske književnosti, te kako je predstavljanjem situacija koje su dugo smatrane nepredstavljivim doveo do udaljavanja od literarnog pozorišta i do približavanja teatru korporalne ekspresije, čime je uslovio dalji razvoj dramskog i nagovestio pojavu postdramskog pozorišta.

**Teme**

Apsurdnost čovekove egzistencije u Beketovim, Joneskovim i Adamovljevim antidramskim tekstovima
Metateatralnost teatra apsurda
Intertekstualnost teatra apsurda
Spoj tragičnog i komičnog u teatru apsurda
Strukture i funkcije dijaloga u teatru apsurda
Čekanje i druge (anti)dramske situacije teatra apsurda
Beketova antidrama i „apsolutno odsustvo Apsolutnog“
*Čekajući Godoa* i relativno „odsustvo Apsolutnog“
Teatar poruge i problem teodiceje: uporedna analiza pozorišnih komada *Čekajući Godoa*, *Kraj partije* i *Igra*
Parodijski i groteskni aspekti *Srećnih dana* i *Igre*
Preplitanje identiteta i alteriteta u *Krapovoj poslednjoj traci*
Sećanje i zaborav u Beketovim dramama i dramoletima
Narativi Beketovog antiteatra
Lirski aspekti Beketovih dramoleta
Likovnost Beketovog teatra apsurda
Vidljivo i nevidljivo u Beketovom teatru apsurda
Predstave telesnosti u Beketovom teatru apsurda
Minimalizam Beketove (neo)avangardne dramaturgije
Beketov bilingvizam i transnacionalizam

Beket i Dante
Beket i Šekspir
Beket i Džojs
Beket i Prust
Beket i avangarda
„Samjuel Beket i filozofi“
Beketove i Joneskove pozorišne distopije
Motiv smrti u Beketovim i Joneskovim (neo)avangardnim tragikomedijama
Vizuelna semantika Beketovog i Joneskovog antiteatra
Reči i stvari u Beketovim *Srećnim danima* i Joneskovom *Času*
Uporedna analiza Beketove tragikomedije *Čekajući Godoa* i Joneskove antidrame *Stolice*
Funkcije predmetnosti u *Stolicama, Ćelavoj pevačici* i *Času*
Nonsensi *Ćelave pevačice*
Uporedna analiza Joneskovog i Šekspirovog *Makbeta*
Alogizmi, paroksizmi i hiperbole Joneskove antidrame
Groteska Joneskovog (neo)avangardnog pozorišta
Joneskovo određenje antiteatra
Jonesko i rumunska drama
Jonesko i francuska kultura
Jonesko i avangarda
Otuđenost Adamovljevih (anti)junaka
Onirični aspekti Adamovljevog teatra apsurda
Ko je Taran?
Adamov i Čehov
Adamov i Strindberg
Adamov i francuska kultura
Adamov i avangarda

**Sekundarna literatura**


Jonesko, E. *Pozorišno iskustvo*, Vuk Karadžic, Beograd, 1965.

Esslin, M. *The Theatre of the Absurd*, Harmondsworth, Penguin Books, 1974.

Jacquart, E. *Le théâtre de dérision*, Paris, Gallimard, 1998.

Ackerley C. J. and Gontarski S. E. (eds.). *The Grove Companion to Samuel Beckett*, New York: Grove Press. 2004.

Hristić, J. *Studije o drami*, Beograd, Narodna knjiga, 1986.

Milutinović, Z. *Metateatralnost: imanentna poetika u drami XX veka*. Beograd: Radionica SIC, 1994.

Temat o Beketu *Trećeg programa Radio Beograda*, jesen 1985.

Temat „Beket i tradicija“, *Vidici*, br. 242, 243, 1986.

Temat o Beketu, *Gradac, časopis za književnost, umetnost i kulutru*, god. 28, 2002, br. 143-145.

Uhlmann, A. *Samuel Beckett and the Philosophical Image*, Cambridge: Cambridge University Press, 2006.

Калинић, С. *Сећање и заборав у Бекетовим драмама*. Београд: Филолошки факултет, Чигоја штампа, 2016.

Калинић, С. *Границе могућег и могуће границе у дистопијским драмама 20. века*, Београд: Филолошки факултет, МАБ, 2023.

Kalinić, S. „Godot's Arrivals: Beckettian and Anti-Beckettian Discourses in Bulatović's *Godot has Arrived* and Komanin's *Godot has Arrived to Collect his Dues*". In: *Samuel Beckett as World Literature*, ed. by T. Chakraborty and J. L. Toribio Vazquez, New York, London: Bloomsbury Academic, 2020, 181-190.

Stojanović, D. „Joneskov dijalog sa Šekspirom", *Reč*, br. 32, april 1997.

Temat o Adamovu: *Gradac, časopis za književnost, umetnost i kulutru*, god. 21, br. 112, 1994.

Arto, A. *Pozorište i njegov dvojnik*, Prosveta, Beograd, 1971.

Sarazak. Ž.-P. et al. (prir.) *Leksika moderne i savremene drame*. Prevela M. Miočinović. Vršac: KOV, 2009.